

LOKALPROGRAM

2019-2023

MILJØPARTIET DE GRØNNE I LØRENSKOG

HVA HAR MDG FÅTT TIL I SIN FØRSTE KOMMUNESTYREPERIODE, 2015-2019?

- MDG er i posisjon, som betyr at det er lettere å få igjennom grønn politikk fordi vi har flertall sammen med dem vi har inngått et valgteknisk samarbeid med.
- MDG innehar varaordførervervet.
- MDG har fått igjennom at alle nye utbyggingsprosjekter skal foranlediges av et klimabudsjett og føre klimaregnskap.
- MDG har fått igjennom at Lørenskog kommune skal bli klimanøytral innen 2030.
- MDG har fått i gang skolehager i Lørenskog, og alle barneskolene er nå tilknyttet.
- MDG har fått igjennom at det skulle opprettes en hundeslette for sosialisering av hunder (og hundenes mennesker!), og hundesletta ligger nå langs Skårersletta nedenfor Skårer gård.
- MDG har fått igjennom at Lørenskog kommune skal være en dyrevennlig kommune.
- MDG har fått igjennom at det skal settes i gang forsøksordning med bruk av besøksdyr ved kommunens sykehjem.
- MDG har fått igjennom at det skal arrangeres Grønn festival i Rådhusparken, med fokus på resirkulering, gjenbruk og grønn livsstil, i samarbeid med frivilligheten.
- MDG har fått igjennom at det skal settes ut stativer med hundeposer og søppelkasse der hunder ferdes med sine mennesker.
- MDG har fått igjennom at det skal sendes ut et kommunalt hefte med oversikt over alle grønne tiltak i kommunen. Det skal inngå i en infopakke til nye Lørenskog-borgere, «Ny i Lørenskog», og oppdateres årlig med tiltak, arrangementer, tips og tjenester.
- MDG har fått gjennomslag for at Lørenskog skal forskjønnes gjennom små provisoriske parker på hjørner og langs veien i det sentrale Lørenskog, gjennom å sette ut benker, noen fruktrær og -busker og søppelkasse.
- MDG har fått igjennom at det skal sørges for bedre belysning rundt barneskolene i kommune.
- MDG har fått igjennom at det skal serveres vegetarmeny hver mandag («kjøttfri mandag») på alle skolekantinene i kommunen.
- MDG har fått økt fokus på matkasting, og har fått administrasjonen til å se på om det er grunnlag for å opprette en matsentral i Lørenskog, der fullt brukbar mat i stedet for å kastes, omfordeles til private med behov og institusjoner.
- MDG har fått igjennom at massivt tre skal fases inn som ett av kommunens foretrukne byggematerialer.
- MDG har fått igjennom at det skal opprettes et gründersenter langs Skårersletta, et multifunksjonsbygg der unge og gamle kan få prøvd ut ideene sine og i form av popup-konsepter få hjelp til å finne ut om de har livets rett.

Lørenskog MDG - Lokalprogram 2019-2023

- MDG har fått igjennom å øke budsjettet til snømåking, slik at både kjøretøy og fotgjengere kommer seg trygt frem på nedbørsrike dager.
- MDG har sikret at Sommerskolen fortsetter etter prøveåret 2018, etter at vi foreslo å legge det inn igjen i budsjettet for 2019 etter at det var tatt ut av rådmannen.
- MDG har fått satt av penger til to faste p-vakter i kommunen.
- MDG har fått kommunen til å støtte driften av Skårer gård og Lørenskog bygdemuseum, slik at vi i dag både har et bygdemuseum i ferd med å finne sin moderne form med ombygd låve og bedre lokaler for både utstillingene og for de mange foreningene som holder til på låven og i våningshuset, så som Husfliden, Økolaget og Historielaget.
- MDG har fått igjen evaluering av ulike dyrebestander i kommunen (elg, bever) i forbindelse med uttak av dyr, i stedet for at man viderefører praksisen med «tenk på et tall».
- MDG har fått igjennom at det skal bygges et moderne sykkelhotell å la det som står i Lillestrøm sentrum i tilknytning til Lørenskog bussterminal.
- MDG har fått igjennom bievennlig vedlikehold av offentlige arealer.
- MDG sørget for å sette i gang prosessen som endte opp med at alle kommunalt ansatte i Lørenskog nå har fått tilbud om rabatterte elsykler over lønnseddelen, for å fremme sykling som transportmåte i kommunen.
- MDG har satt økt fokus på støy- og støvproblematikken rundt tungtransport inn og ut fra Feiring bruk, og har sørget for å holde saken varm der andre partier har gitt opp å finne en løsning.
- MDG har fått igjennom kravet om at det skal utformes en kommunal plan for positiv utvikling av støy- og støvproblematikk i tilknytning til Feiring bruk.
- MDG har fått kommunen til å skjerpe praksis overfor utbyggere slik at det opplyses om at det ikke skal hogges i fuglenes hekkeperiode om våren.
- MDG ledet det tverrpolitiske utvalget som ble nedsatt etter initiativ fra MDG for å formulere en Klima- og energiplan, i stedet for at kommunestyret bare skulle få dette som en administrativ sak til behandling. Klima- og energiplanen ble lagt fram som en ambisiøs og framtidsretta plan under MDGs ledelse.
- MDG fikk igjennom at kommunen skal utarbeide en verneplan for matjord i kommunen.
- MDG foreslo og fikk tilslutning til at de mest brukte bussholdeplassene i Lørenskog skal få egne sykkelstativ, blant annet av hensyn til sykkel/buss-pendlere ut av kommunen.
- MDG tok initiativ til at det nå skal settes opp hundeposestativer med hundeposer og søppelkasse langs turveiene i sentralområdet og i Marka.
- MDG fikk igjennom at det ikke skal selges heliumballonger fra kommunal grunn. Plasten i ballongene havner ofte i naturen, og helium er i tillegg en begrenset ressurs som har viktigere bruksområder i helsevesenet.

FORORD

«Tenk nytt – stem grønt!» var slagordet Miljøpartiet De Grønne brukte under forrige lokalvalgkamp, i 2015. Det programmet du nå har tatt fatt på å lese, har som ambisjon at man i Lørenskog skal fortsette å tenke nytt, sjøl om de ikke lenger er «nytt» å stemme grønt i Lørenskog i 2019. Årets slagord lyder «For mennesker og miljø» og gjenspeiler bredden i grønn politikk. All grønn politikk er miljøpolitikk. All grønn politikk gjør livsgrunlaget bedre for menneskene. Vi gleder oss til å ta fatt på en ny periode i Lørenskog kommunestyre og gjøre kommunen enda bedre rustet for framtida. Lørenskog skal være et godt sted å bo også for våre barn, våre barnebarns barn – og for bier, blomster, trær og dyr.

Vi har utformet 17 Lørenskog-mål som struktur for vårt valgprogram. Disse er basert på FNs bærekraftsmål. Derfor 17, og derfor disse. Med dette vil vi understreke den naturlige og sterke koblingen mellom det globale og det lokale. De vi mennesker gjør globalt, får innvirkning lokalt, men de vi som enkeltmennesker gjør lokalt, får også innvirkning globalt – og det er her lokalpolitikken har en viktig rolle å spille!

Vår foreløpige erfaring er at dette gir en ny og konstruktiv tilnærming til Lørenskog-politikken. Der hvor bærekraftmålene ikke er helt relevant for de lokale forholdene, har vi utformet nye eller tilpasset oss. Vi har synliggjort hvilke bærekraftsmål som matcher hvilket Lørenskog-mål.

God lesning!

I leseretning:

Snorre Sletvold (4.plass), Ernst-Modest Herdieckerhoff (1.plass/ordfører kandidat), Lisa Kara Frøyland (2.plass/varaordfører kandidat), Nils Gustav Roland (3.plass) og André Arman Helgestad (5.plass).

17 BÆREKRAFTSMÅL FOR LØRENSKOG

Lørenskogmål 1: Bekjempe fattigdom // Redusere forskjeller	6
Lørenskogmål 2: Sunn og bærekraftig mat	8
Lørenskogmål 3: God helse og livskvalitet for alle	10
Lørenskogmål 4: En fri og kreativ oppvekst	12
Lørenskogmål 5: Frihet og like rettigheter for alle	15
Lørenskogmål 6: Meningsfull fritid og mangfoldig kulturliv	17
Lørenskogmål 7: Grønn og trygg transport for alle	19
Lørenskogmål 8: Et bærekraftig næringsliv og arbeidsliv	22
Lørenskogmål 9: Infrastruktur for fremtiden	24
Lørenskogmål 10: Levende nærmiljø og gode nabolag	25
Lørenskogmål 11: Mennesker i sentrum, ikke biler	28
Lørenskogmål 12: Bærekraftig forbruk og en sirkulær økonomi	30
Lørenskogmål 13: Et klimaregnskap som går i pluss	31
Lørenskogmål 14: Rent vann	34
Lørenskogmål 15: Naturen som kilde til livskvalitet	36
Lørenskogmål 16: En ny politisk kultur	38
Lørenskogmål 17: Den beste kommunen for verden	40

LØRENSKOGMÅL 1: BEKJEMPE FATTIGDOM // REDUSERE FORSKJELLER

Vi kan ikke leve med at barna som vokser opp i fattigdom i dag blir morgendagens fattige voksne. Problemer knyttet til integrering, skolefravall og fremmedgjort ungdom skyldes hovedsakelig dagens økonomiske strukturer.

Forskjellene mellom rike og fattige øker. Et samfunn med små forskjeller, er et godt samfunn som skaper tillit og trygghet for alle. Politikk for å redusere forskjeller krever først og fremst statlige tiltak. De tiltak og ordninger som kommunen rår over, må innrettes slik at de ivaretar dem som har særlige behov. Samtidig må det unngås at tiltak oppleves stigmatiserende.

Rimelige fritidsaktiviteter for barn og unge

Den organiserte idretten inkluderer mange, allikevel er for mange satt på sidelinjen. Alle skal gis mulighet til en aktiv fritid, uavhengig av familieøkonomi eller bosted, også dem som ikke finner seg til rette i idretten, men har talenter innenfor andre kulturelle retninger. Dette må sikres på flere måter, både ved å sikre lik mulighet til deltakelse i kommunens idrettslag og at det finnes fullgode alternativer til den organiserte idretten. Vi vil dessuten ha en maksegenandel for fritidsaktiviteter som får kommunal støtte.

Gi ungdommen mulighet til inntekt

Vi vil utvide ordningene for sommerjobb til unge i kommunen og jobbe med lokalt næringsliv, borettslag og sameier for å få til «jobb for 1000», et tiltak hvor lokal ungdom kan gjøre avgrensede jobber og tjene litt penger på dette.

Vi har foreslått og fått gjennomslag for at det skal bygges et multifunksjonsbygg på Skårersletta med det for øyet å understøtte og løfte fram gründere, kreative sjeler og gode initiativer blant unge og gamle i kommunen. Dette skal være et lavterskeltilbud for dem som ønsker å se om ideene de har tåler dagens lys og har livets rett i lokalsamfunnet. Gjennom såkalte popup-konsepter vil de ulike ideene kunne prøves ut til liten økonomisk risiko for gründerne.

En tredje boligsektor

Lørenskog skal ha rom for alle - uansett lommebok. Kommunen trenger en massiv satsning på rimeligere boliger for de gruppene som i dag ikke har råd til å kjøpe egen bolig, men som ikke får bostøtte fra kommunen. Derfor skal kommunen innta en aktiv rolle i å skape en tredje boligsektor i Lørenskog — et tilbud for de som ikke har mulighet for å kjøpe på det åpne markedet. Vi vil utarbeide en finansieringsmodell for investering i egen bolig med egeninnsats og vi vil legge til rette for ikke-kommersielle boligstiftelser gjennom å feste bort tomter til gunstige vilkår. Vi vil prøve ut en ordning der 20 prosent av boligene i nye utbyggingsprosjekter har redusert pris.

Det er også avgjørende for en grønn utvikling av kommunen at ikke utbyggerne er i førersetet, men at det er kommunen selv som stiller krav og definerer rammene.

Sosial boliginnovasjon

Vi vil tilrettelegge for sosial boliginnovasjon gjennom en rekke virkemidler. Ved å skape frisoner i reguleringsplaner kan vi skape flere innovative selvbyggerprosjekter. Vi vil åpne opp for mer fleksible boformer enn i dag, med leiligheter som er tilpasset deling og fellesskap mellom flere, og støtte opp om eksisterende initiativer som bofellesskap og ikke-kommersielle boligbyggelag.

Utestengelse fra boligmarkedet

Mange opplever diskriminering på leiemarkedet. Det er liten aksept blant mange utleiery for NAV-garanti som erstatning for depositum. Dette legger forholdene til rette for at andre utleiery kan spekulere i å sette ekstra høy leiepris for boliger der NAV-garanti aksepteres. Vi vil ta initiativ til regulering av det private utleiemarkedet og utrede tiltak i dialog med Leieboerforeningen og andre relevante aktører.

Tilgang til skole og barnehage

Gratis kjernetid i barnehagen og SFO har vist seg å være et vellykket tiltak flere steder. Lørenskog har nå også ha dette tilbudet. Vi vil utvide tilbudet om gratis barnehage til familier med lavere årlig inntekt enn 650.000.

Flere offentlige drikkefontener og toaletter

Alle som oppholder seg i Lørenskog skal ha enkel tilgang til drikkevann og toaletter. Vi halter etter andre europeiske tettsteder når det kommer til å tilby alternativer til flaskevann. En enkel løsning er flere gratis offentlig tilgjengelige vannfontener med gratis vann. For å sikre tilstrekkelige og likeverdige toalettforhold for alle må vi også ha langt flere lett tilgjengelige toaletter i sentrumsområdet og ved utfartssteder.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Fortsette å støtte tiltak som gjør det lettere for utsatte grupper i samfunnet å delta i fritidsaktiviteter og dermed bli bedre inkludert i samfunnet.
- ✓ Sette i gang kommunen med å planlegge boligformer der flere generasjoner kan bo sammen, og ulike former for kollektiver i større målestokk der man kan se for seg en del fellesfunksjoner delt mellom flere boligenheter.

FNs bærekraftsmål 1 : Utrydde alle former for fattigdom i hele verden

For å bekjempe fattigdom må den økonomiske veksten være inkluderende og fordeles jevnere blant land og befolkning. Den må skape bærekraftige jobber, og gi like muligheter til alle.

LØRENSKOGMÅL 2: SUNN OG BÆREKRAFTIG MAT

Globalt er animalsk matproduksjon den største driveren til klimaendringer, miljøødeleggelse, ressursløsing, avskoging og tap av biologisk mangfold. Samtidig er forbruket vårt av denne maten årsaken til mange utbredte livsstilssykdommer. Å satse på plantebasert mat gir store helse- og miljøgevinster. Ved å endre måten vi produserer og forbraker mat på, kan vi redusere vårt økologiske fotavtrykk, sikre bedre dyrevelferd, øke den globale matsikkerheten og fremme god helse for den enkelte.

Satse på plantebasert kosthold i kommunale kantiner og institusjoner

Det er en myndighetsoppgave å legge til rette for sunne og gode matvalg. Det skal bli enklere å spise bærekraftig og i tråd med helsefaglige råd. Derfor vil vi få mer ernæringskompetanse inn i barnehager, sykehjem og bemannede boliger. Vi vil arbeide for mest mulig plantebasert basiskost i kommunale institusjoner. Vegansk mat er et inkluderende alternativ fordi det passer for alle typer vegetarianere, laktoseintolerante, egg- og melkeallergikere, samt er både kosher og halal. Derfor skal kommunens arbeidsplasser alltid ha et fullverdig vegansk alternativ i kantina, så at alle får et tilbud uavhengig av etisk eller religiøs overbevisning.

Redusere matsvinn

Matsvinn er sløsing med verdens ressurser. For å bekjempe matsvinn trengs økt kompetanse, endrede holdninger, men også systemendringer. Derfor vil vi sammen med kommunens innbyggere og næringsliv, institusjoner og frivillighet, ildsjeler og gründere motivere til felles innsats for å redusere matsvinn i kommunen vår og enes om forpliktende tiltak og løsninger. MDG har allerede foreslått og fått gjennomslag i kommunestyret for å se på en ordning med en matsentral som håndterer og omfordeler mat som ellers ville ha blitt kastet.

Økt matproduksjon i Lørenskog

Lørenskog er lite selvforsynt med mat. Å begrense transport og spise mer kortreist mat kan være positivt i et klimaperspektiv, i tillegg til at mange synes det er fryktelig gøy med egenprodusert mat. MDG har allerede fått i gang skolehager i kommunen og vil jobbe videre med å videreutvikle skolehagekonseptet også til å omfatte parselhager for dem av innbyggerne som bor i leilighet, samt andelsjordbruk etter allerede utprøvde modeller med stor oppslutning og popularitet. All dyrka mark skal vernes mot utbygging. Bøndene må støttes og bistås fra kommunens side for å få til en omlegging til et jordbruk i tråd med økosystemets bæreevne.

Elveløp og vassdrag

Østmarka har alltid vært en viktig for Lørenskog. Elver og bekkeløp i vårt område håndteres og bevares på en bærekraftig og integrert del av landskapet. Dyreliv og planteliv skal kartlegges og beskyttes, samtidig som vannveiene skal åpnes opp i dagen og gjøres tilgjengelig, og vannkvaliteten hegnes om. Elvelivet kan være en spennende undervisningsplattform for Lørenskogskolen og skape et større engasjement for den delen av kommunen vår som er noenlunde vill og urørt.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Legge til rette for at Lørenskog Elveforum får gode arbeidsvilkår som oppsynsenhet for våre vassdrag.
- ✓ Passe på at det biologiske mangfoldet langs elveløp og vassdrag bevares og overvåkes, og at vannveiene åpnes opp i dagen og gjøres tilgjengelige for befolkningen.
- ✓ Ønsker å formalisere samarbeidet mellom Lørenskog kommune og Lørenskog Elveforum.
- ✓ Utvide tilbudet om vegetarmat i kommunes institusjoner.
- ✓ Legge til rette for mindre matsvinn, og derfor har vi foreslått en matomfordelingssentral etter modell fra Oslo.
- ✓ At skolelever skal kunne få se med egne øyne hvor maten kommer fra og være med og lære å høste fra naturen. Derfor har vi fått igjennom ideen vår om gjenoppliving av skolehagekonseptet fra tidligere tider, og på Skårer gård kan skoleelever fra alle barneskolene nå så og høste fra egen jordlapp, samt oppleve økohønene i hønsehuset på nært hold fra egg via kylling til høne/hane.

FNs bærekraftsmål 2: Utrydde sult, oppnå matsikkerhet og bedre ernæring, og fremme bærekraftig landbruk

LØRENSKOGMÅL 3: GOD HELSE OG LIVSKVALITET FOR ALLE

Uføretrygd og andre helserelaterte ytelser må ha et nivå som gjør tilleggsetelser, som for eksempel sosialstøtte og bostøtte, overflødige. Informasjon om rettigheter og plikter må være tilpasset ungdom. Dette gjelder også for trygdeytelser og andre helserelaterte ytelser. Ekstrautgifter knyttet til sykdom og funksjonsnedsettelse må kompenseres fullt ut gjennom enkle og ubyråkratiske tilskuddsordninger.

Trygghet i fokus

Vi vil bygge flere omsorgsboliger, med helseteknologi for å trygge, samt hjelpe beboerne, og vi vil jobbe for kontinuitet i hjemmetjenesten. Det innebærer faste team for hver bruker.

Vi vil også redusere husleien på omsorgsboliger og at nye omsorgsboliger i størst mulig grad blir samlokalisert med barnehager, slik vi har lagt opp til i det kommende prosjektet i Løkenåsveien 45 ovenfor dagens Lørenskog sykehjem.

Frisk og rask

Samhandlingsreformen har ført til at mange, men særlig eldre med skader, blir plassert på sykehjem hvor mange av dem ikke er utstyrt for å drive rehabilitering. Oppegående eldre og andre blir ofte plassert sammen med demente. Vi vil opprette samlede rehabiliteringsplasser med kvalifisert personell i egne avdelinger på helsehus og sykehjem. For å forebygge, samt som en del av rehabiliteringen, vil vi sette i gang «en støttende hånd»-programmer i samarbeid med frivilligheten, for de gruppene som trenger det for å komme ut i naturen, rundt i kommunen eller til kulturtilbud. Vil også utvide og styrke TT-tilbudet og rosa busser, samt legge til rette for en sykkeltaxi-ordning i sommerhalvåret.

Medmenneskelighet, forebygging og frivillighet

Lørenskog har en stor styrke av frivillige i alle aldersgrupper som skaper mange verdier og er en viktig del av frivilligheten i Lørenskog. Vi skal sikre midler til alle organisasjoner som jobber med helseforebyggende og helsefremmende tiltak både psykisk og fysisk for alle aldersgrupper.

Forebyggende fritid

Det trengs et godt og variert lavterskeltilbud til unge. Fritidsklubber kan bidra til mindre ensomhet, aktivisering også utenfor lokalene, samvær og sosialisering. Vi vil derfor ha fritidsklubber knyttet til skoler (for barn og unge) og sikre finansiering over kommunebudsjettet.

Hjelp til å mestre livet

Vi må utvide og bedre helsetilbudet til alle med psykiske lidelser. Det vil si flere akutt-plasser og lavere terskel for innlegging og behandling, eksempelvis ved gode ordninger for ambulerende akutt-team og brukerstyrt plass. Vi vil derfor jobbe for å øke grunnbemanningen i helse- og omsorgssektoren. Tidlig oppfølging er viktig, Vi vil styrke helsestasjonene og gjennomføre flere hjemmebesøk hos småbarnsfamilier som trenger det.

Lav terskel for helsehjelp

Vi vil skape et samfunn hvor rusrelatert skade og lidelse begrenses. En human ruspolitikk skal forebygge og tilrettelegge for at enkeltindivider skal få så verdige liv som mulig, uavhengig av rus og behandlingssituasjon. Lavterskeltilbudene bør organiseres med mål om å bekjempe åpne russcener, overdosedødsfall og rekruttering av unge til rusmiljøer. Vi vil styrke tilbud for småbarnsfamilier i en utsatt livssituasjon og gi pårørende hjelp og støtte.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Bygge videre på det gode arbeidet for befolkningens psykiske helse og knytte dette arbeidet opp mot det nye faget **livsmestring** som kommer med fagfornyelsen i skolen i 2020.

FNs bærekraftsmål 3: Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder

At alle kan leve friske og sunne liv er en forutsetning for å oppnå bærekraftig utvikling. Det er gjort store framskritt i arbeidet med å øke forventet levealder, og minske mødre- og barnedødelighet i verden.

LØRENSKOGMÅL 4: EN FRI OG KREATIV OPPVEKST

Grønn politikk gir friske og glade barn og unge. Ved å fokusere mindre på målstyring i skolen og mer på ulike former for læring, vil barnehagebarna og elevene gjennom faglig fordypning, lek og aktiviteter legge grunnlaget for god læring gjennom livet.

Nærbarnehagene

Barn skal først og fremst gå i barnehage i eget nærmiljø, og søsken skal sikres mulighet til plass i samme barnehage. Da kan barn både knytte bånd med nabobarna og bygge trygge vennskap. Dette har en stor egenverdi, men gjør også overgangen til å starte på nærskolen tryggere for barna. Alle barn i Lørenskogs barnehager skal bli kjent med eget nærmiljø og mulighetene for fritid og friluft der de bor.

Tid til barna

Barnehagene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, og samtidig fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Vi vil sikre mer tid til både barn og faglig planlegging på bekostning av dokumentasjon og politisk målstyring. Barnehagene må sikres kompetanse og ressurser til å møte behovene til barn med spesielle behov.

Vi vil også sørge for et styrket oppfølgingstilbud, utover det helsestasjonen tilbyr per i dag, til nybakte foreldre som er usikre og trenger støtte i barseltiden for å snakke om de viktige tingene som man ikke så lett finner svar på, nemlig trøst, nærhet, atferd, reaksjoner, interaksjoner og samspill med barnet.

Læring gjennom lek

Seksårsreformen skulle gi en myk overgang mellom barnehage og skole, men sånn ble det aldri. Det er ikke alle fem- og seksåringer som er modne nok til å ta til seg læring på tradisjonelt vis, og samtidig vet man fra forskning at det er store modenhetsforskjeller mellom kjønnene. Vi vil ha leken tilbake i førerretet i 1. klasse, sånn at det første året på barneskolen brukes til lekbasert førskole. For barn som ikke er klare for skolen, skal foreldrene ha siste ordet på utsatt skolestart etter dialog med barnehage og skole.

Tid til elevene

Læreren må få tid og frihet til å være lærer og trygghetsperson i klasserommet. Vi vil gi elevene lærerne deres tilbake. Målstyringsprinsippet i grunnskolen kan komme i veien for god læring og ivaretagelse av barna. Vi vil ha nysgjerrige, søkende, lekende og reflekterende elever. For å gjenskape klasserommet som en arena for læring, samhold og undring, vil vi vekk fra målstyring ut fra fredagsprøver og jobbe for å senke klassestørrelsen i grunnskolen.

Fritid til barna

Vi vil innføre en forsøksordning med leksefri skole for ungdomsskolene i kommunen. Alle elever med ønske eller behov skal få leksehjelp gjennom hele barneskolen, ikke bare de første årene via SFO. Samtidig skal leksehjelpen i skolen gis av pedagogisk personell. Vi vil gå imot heldagsskolen og vil gi elever i grunnskolen mulighet til å ta inntil ti dagers permisjon etter søknad.

Tilpasset opplæring

Skolen skal være stimulerende for alle elever, enten de foretrekker praktiske oppgaver, ligger på et annet faglig nivå enn sine jevnaldrende eller trenger særlig tilrettelegging av undervisningen. Da trengs styrking av lærerressursene i lesing, praktisk orienterte valgfag fra 5. klasse, tilstrekkelige sosialpedagogiske ressurser og assistenter med nødvendig pedagogisk opplæring. Skolen skal også fortsette med ordningen med å tilrettelegge for foreldrestyrt hjemmeundervisning med veiledning fra skolen.

Forebygging og trygghet

Skolene er med på å skape trygge rammer og nettverk som barn og unge kan føle seg hjemme i. Vi vil styrke dagens forebyggende arbeid gjennom å ansette flere barne- og ungdomsarbeidere og miljøarbeidere, samt styrke samarbeid mellom politi, skole, barnevernstjeneste og andre aktører. Mestring, tilhørighet og trygghet er viktige beskyttelsesfaktorer mot kriminalitet og rus. Vi vil jobbe for at tiltak som igangsettes, blir evaluert på en faglig forsvarlig måte. De tiltak som ikke fungerer, må legges ned.

Tidlig og tett på

Vi vil jobbe for økt fokus på psykisk helse i skolehelsetjenesten, samt jobbe for et tettere samarbeid mellom skolehelsetjenesten og eksterne tjenester som BUP og Barnevernet. Det er behov for å øke kompetansen blant ansatte i skolen og skolehelsetjenesten på LHBTQ+-spørsmål.

Mer hjelp, mervalgfrihet

Vi vil innføre obligatorisk leksehjelp på timeplanen til elever som trenger det og alle skoler med høy andel flerspråklige elever skal få ekstra støtte til leksehjelp, flere pedagoger og miljøarbeidere. Vi vil også styrke rådgivertjenesten og vi mener at skolene i Lørenskog bør ha tilgang på en heltidsansatt psykolog. Vi vil fokusere på tilpasset undervisning for å redusere frafall i overgangen til videregående opplæring.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Legge til rette for bilfrie miljøer rundt barneskolene i kommunen.
- ✓ Sørge for at alle barnehager skal ha fokus på utendørsaktiviteter og lære om naturen.
- ✓ Heve musikk og kultur til å få en viktig plass i barnehagenes pedagogiske mål.
- ✓ Ha en retningsvridning i retning av karakterfrie skoler i Lørenskog, på linje med skoler flere andre steder i landet. Vurderingene og tilbakemeldingene skal kun til semesteravslutning være i form av en tallkarakter.
- ✓ Ha økt fokus på løpende vedlikehold av skolebygninger for å spare penger og hegne om elevers og læreres helse.
- ✓ Understreke viktigheten av pedagogisk utdanning ved å legge opp til at det skal være to pedagoger i hver barnehageavdeling.

FNs bærekraftsmål 4: God utdanning

En god utdanning er grunnlaget for å forbedre menneskers liv. Jenter og gutter skal ha lik tilgang til utdanning med god kvalitet, og den skal være gratis.

LØRENSKOGMÅL 5: FRIHET OG LIKE RETTIGHETER FOR ALLE

Lørenskog representerer mangfold. Et flerkulturelt samfunn er et grunnleggende gode. Lørenskog skal være en plass der alle føler seg velkomne og respektert. Mangfold i kulturer, erfaringer og kunnskaper er en stor ressurs for Lørenskog. Diskriminering uansett art er et demokratisk problem som skal bekjempes. Lørenskog skal være en plass der alle trives, uansett bakgrunn.

En kommune for alle

#metoo har atter en gang bekreftet at det er stort behov for å bedre kvinners og jenters rettigheter og stilling i samfunnet. Det skal være trygt for alle i Lørenskog, og ingen skal være redde for å utsettes for vold, trakassering eller overgrep.

Flere gater og plasser i det nye Lørenskog må få kvinnenavn.

Språk og videreutdanning for unge og voksne innvandrere

Deltakelse i yrkeslivet krever tilstrekkelige norskkunnskaper. Språklæring og integrering generelt skjer best i møte med andre innbyggere. Frivilligheten gjør her et viktig stykke arbeid, og Lørenskog bibliotek har blitt en god arena for integreringsarbeidet, språklig og kulturelt.

Nyankomne innvandrere som ikke har fullført grunnskole, bør tilbys opplæring i IKT, norsk, samfunnsfag og matematikk. En annen gruppe som faller mellom to stoler, er flyktninger under 25 år med oppholdstillatelse. Språkundervisningen til denne gruppen bør samordnes med muligheten for å delta i integrerende fellesaktiviteter.

Morsmålsundervisning for nasjonale minoriteter i Lørenskog

Lørenskog er hjem for mennesker som tilhører landets nasjonale minoriteter og urfolk samt andre minoriteter. Å sikre og tilrettelegge for minoriteters rett til språk og kultur har både stor egenverdi og er en investering i hele samfunnets fremtid. Minoriteter som er trygge på sine språk og kulturer, bidrar mer til og blir i større grad del av storsamfunnet. MDG vil derfor styrke morsmålsundervisningen i Lørenskog.

Barnevernet og fosterfamilier for minoritetene

Vi vil jobbe for at Lørenskog kommune ansette flere personer med minoritetsbakgrunn i barnevernet. Vi vil også rekruttere flere fosterfamilier med minoritetsbakgrunn og starte pilotprosjekter med å bruke storfamilien til plassering av fosterbarn, i tett dialog mellom foreldre og barnevern.

Universell utforming gjør hverdagen bedre for alle

Offentlige rom, digitale flater og kommunale tjenester skal utformes slik at så mange som mulig kan delta aktivt uavhengig av funksjonsevne. Dette innebærer alt fra rullestolvennlig veidekke, romslige fortau og gangfelt, parkeringsplasser ved kulturtilbud og HC-vennlige bussholdeplasser.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Styrke morsmålsopplæringa for kommunens befolkning og miljøet rundt Lørenskog Opplæringscenter.

FNs bærekraftsmål 5: Oppnå likestilling og styrke jenter og kvinners stilling

Likestilling er en menneskerett. Det handler om å gi begge kjønn like rettigheter og muligheter til å bestemme over eget liv. Kvinners tilgang til utdanning, helsetjenester, arbeid og juridiske rettigheter er nødvendig for å skape utvikling i et land.

FNs bærekraftsmål 10: Redusere ulikhet i og mellom land

Innen 2030 sørge for å myndiggjøre alle og fremme deres sosiale, økonomiske og politiske inkludering, uten hensyn til alder, kjønn, funksjonsevne, rase, etnisitet, nasjonal opprinnelse, religion eller økonomisk eller annen status.

LØRENSKOGMÅL 6: MENINGSFULL FRITID OG MANGFOLDIG KULTURLIV

Kulturlivet og frivilligheten skal gi farge og mening til Lørenskogfolks hverdagsliv. De skal hver på sin måte være med på å sikre mangfoldet som må prege demokratiske og bærekraftige steder.

Bibliotekene

Biblioteket er en kulturell og sosial oase der alle er velkomne og folk får fri fra konsum og kjøpepress. Lørenskog bibliotek er derfor blant kommunens største skatter. Vi har kjempet for å utvide de bemannede åpningstidene, gjøre biblioteket tilgjengelig også utenom bemannede åpningstider («meråpent bibliotek»), og fylle biblioteket med enda mer kulturelt innhold for å gjøre det relevant for enda flere innbyggere.

Biblioteket skal dyrkes som lokal møteplass for alle aldersgrupper, og vi vil prøve ut økt samarbeid med kunstneriske miljøer i kommune på eksempelvis grafiske kunstuttrykk, musikk, film og andre kulturuttrykk.

Frivilligheten – en viktig bærebjelke i samfunnet

Vi nordmenn er i verdenseliten hva gjelder frivillighet og ubetalt engasjement for lokalmiljøet. Frivilligheten er en viktig bærebjelke for kultur- og idrettslivet, og vi tror frivilligheten er aller best når den får drive på sine egne premisser, uten hyppige rapporteringskrav og panisk jakt etter prosjektstøtte. Derfor må det finnes romslige og forutsigbare støtteordninger der driftsstøtte er normalen og prosjektstøtte unntaket.

Gatekunstkommunen

Vi vil ikke at Lørenskog skal oppfattes som en grå og kjedelig drabantkommune. Gatekunst rundt omkring i kommunen skal motvirke dette, gi glede og opplevelser i hverdagen og bygge lokal stedsidentitet. Vi vil innføre en gatekunstplan, der man kartlegger flater for utsmykning gjennom farger og kunstnerisk utsmykning, både i samarbeid med kunstmiljøet og i samarbeid med seniorsenter/fritidsklubber/skoler/SFO/barnehager. Vi vil gi Lørenskog en ansiktsløftning og gjøre kommunen til en fargerik kommune!

Bredde framfor elite

Idrettens viktigste nedslagsfelt er breddefeltet. Vi prioriterer breddeidrett framfor toppidrett og satser på folkehelse i en tid der flere og flere beveger seg stadig mindre. Hensikten med barneidrett er ikke å skape framtidige landslagsutøvere. Derfor vil vi fortsette å gå imot kortvarige signalprosjekter og anlegg for eliten, til fordel for å støtte aktørene som fyller Lørenskog-borgernes hverdagsliv med aktivitet og glede. Barneidrett skal fremme idrettsglede framfor prestasjon.

Kunstproduksjon

Lørenskog skal være et sted der kunst og kultur forankres i lokale utøvere som gis levelige vilkår og anerkjennelse for arbeidet de gjør. Kultur må framstilles et sted, og både skapende og utøvende kunstnere må ha et sted å jobbe. Derfor vil vi legge til rette for uformelle kunstskapende verksteder, gjerne knyttet til Volt, og gjerne på en generasjonskridende arena.

Kulturlivet i blomstring

Musikk, scenekunst, film, festivaler og andre kulturuttrykk får mennesker til å vokse og er en viktig del av kommunens utvikling. Det må være rom for både kunst og kultur som ikke er økonomisk lønnsom. Kultur har i seg selv en egenverdi som ikke går an å måle i penger eller verdsettes ut fra antall solgte billetter. Kulturarbeidere skal ikke alltid trenge å være kremmere. Kommunens støtte og tilrettelegging skal garantere mangfold, nytenkning og langsiktighet i Lørenskogs kulturliv, eksempelvis gjennom fortsatt styrking av midlene til allmenne kulturformål.

Kulturelle lekeplasser

Det må være enklere tilgang til gode fysiske rammer for kunstnerisk utfoldelse og bedre muligheter for å forbli og være utøvende kunstner. Vi vil støtte uavhengige kunstnere ved å gi dem arenaer for utfoldelse.

Utsmykking av kommunen

Lørenskogs skal fortsette å utsmykke det offentlige rom, enten det er innendørs eller i parksammenheng. Ordningen skal brukes til å øke kvaliteten på kommuneens uterom og offentlige bygg og sikre oppdrag for profesjonelle kunstnere.

En sport for enhver smak

Idrettsbevegelsen og dets tusentalls frivillige gjør en uvurderlig innsats for barn og unge i Lørenskog. Kommunen må støtte opp under deres arbeid og gjøre det enklere å skape aktivitet i nærmiljøet. Det skal finnes gode forutsetninger for både veletablerte idretter med mange utøvere som smalere idretter med færre utøvere, og uorganisert idrett, mosjon og lek. Variasjon i tilbudene er viktig for at alle skal kunne finne en mosjonsform de trives med. I denne sammenheng er det viktig å se hvordan kommunens treningshallflater kan utnyttes mest mulig effektivt og rettferdig. Det må være et mål å hindre seint treningstider for de yngste. Vi vil legge opp til en ordning der SFO samarbeider med lokale idrettsforeninger om treningstid rett etter skoletid, og vil følge opp dette med en mulig utvidelse til også resten av grunnskoleløpet, der hallene kan benyttes tidligere på ettermiddagen ved et samarbeid mellom skole og idrettslag.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Støtte Skårer gård/Lørenskog bygdemuseum som et viktig sentrum for mye frivillighetsarbeid i kommunen.
- ✓ Ha kreative lekeplasser i de nye boligområdene og i sentrale strøk, der barn i alle aldre kan leke sammen i trygge omgivelser.

LØRENSKOGMÅL 7: GRØNN OG TRYGG TRANSPORT FOR ALLE

I altfor mange år har Lørenskog blitt bygd på bilens premisser. Det har ført til dårlig luft, høye klimagassutslipp, manglende satsning på sykkelveier, lange køer gjennom rundkjøringene, fulle busser og trafikkfarlige nærområder og skoleveier. Derfor vil vi fortsette å prioritere gående, syklist og kollektivreisende, og jobbe for redusert biltrafikk og mer bildeling. Sånn blir det bedre plass, folkehelse og fremkommelighet for alle.

Ren luft og trygge skoleveier

Vår nullvisjon gjelder både for utslipp og dødsfall i trafikken. Barn er utsatt i trafikken og rammes hardest av helseskadelig luft. Vi vil fortsette arbeidet for en trygg og trafikksikker kommune ved å etablere bilfrie hjertesoner rundt alle kommunens skoler, sette ned fartsgrensene i gatene og satse på trafikale sikkerhetstiltak i hele kommunen. Vi vil at Lørenskog skal bli pilotkommune for 20-soner på skoleveier. En kommune utformet på barnas premisser, er en god kommune for alle. Derfor går vi inn for bilfrie soner rundt barneskolen.

Verdens beste fotgjengerkommune

Å gå er bra for folkehelsen, miljøet og for lufta i kommunen. De fleste reiser starter og/eller slutter til fots. Fotgjengere blir ofte avspist med smale fortauer og lite plass i konkurranse med sykkel og andre transportmidler. Derfor vil vi etablere et eget gå-prosjekt som skal jobbe med å forbedre forholdene for fotgjengere, blant annet ved å etablere godt opplyste fotgjengeroverganger på skoleveiene, åpne flere snarveier og prioritere fotgjengere i overganger og kryss. Vi vil også etablere en "Lørenskogstandard" for gange, som skal ligge til grunn i all planlegging og utbygging. Fotgjengere skal prioriteres foran andre trafikanter, både sommer og vinter, og de mest brukte fotgjengertraseene må brøytes kontinuerlig.

Trygt å sykle i alle aldre

Å sykle er ikke bare helsefremmende og miljøvennlig, men også det mest effektive fremkomstmiddelet i lokalmiljøet. Sykkeltrafikken øker jevnt over. Likevel er det mye som gjenstår før Lørenskog er en ekte sykkelkommune. Det må bli like trygt å sykle uansett alder. Derfor vil vi skru opp tempoet i sykkelveitbyggingen lokalt og samtidig sørge for at Oslo og Lillestrøm blir knyttet sammen av sykkelveier gjennom Lørenskog. Vi vil prioritere trygge, separate sykkelveier og kryss i hele kommunen.

Støtteordning for elsykler, elsparkesykler og transportsykler

Elsykler og transportsykler kan gjøre det attraktivt for flere å bytte ut bilen med sykkel i hverdagen. Derfor har vi dyttet på slik at det nå i kommunen er etablert en støtteordning for elsykler og vanlige sykler til kommunens ansatte. Dette ønsker vi å videreføre og utvide til også å gjelde elsparkesykler, som har den fordelen at den kan tas med gratis på buss og tog. Vi vil også se på om vi kan få til en støtteordning som effektivt kan øke sykkelbruken blant innbyggerne i kommunen, ikke minst for å få opp andelen sykkelpendling til tog og buss for pendlerne.

En kommune uten sykkeltyverier

Trygg sykkelparkering er en utfordring for mange. Derfor har vi fått igjennom at det skal bygges sykkelhotell i kommunen. I første omgang vil det bli etablert et sykkelhotell ved Lørenskog bussterminal, og dernest vil vi få gjenoppbygget og utvidet sykkelhotellet ved Lørenskog

togstasjon. Vi vil sørge for flere solide sykkelstativer og gjøre det til et standardkrav ved alle utbyggingsprosjekter i kommunen. Vi vil også ha solide sykkelstativer ved alle de mest brukte pendlarholdeplassene for bussen og vil også jobbe for å gjøre det gratis å ha med vanlig sykkel på kollektivtransporten utenom rushtiden.

Samtidig er det viktig å ha et godt tilbud til dem som av ulike årsaker må bruke bil til togstasjonen. Det må være plass til å sette fra seg bilen, og det er naturlig å tenke at parkeringen legges på flere nivåer og i noen grad under bakken.

Det viktige kollektivtilbudet

Antallet kollektivreisende har vokst kraftig de siste årene. Vi vil fortsette å presse på for at Lørenskog skal ha god kollektivdekning både østover til Lillestrøm og vestover til Oslo, samt legge til rette for et enda bedre lokalbusstilbud innad i kommune, der elskyttebusser og selvkjørende kjøretøyer skal sørge for å bringe stor og liten, gammel og ung rundt i kommunen. Vi vil satse på ordningen med rosa-busser, et minibusstilbud for eldre og sette i gang et prøveprosjekt med buss-til-trening-tilbud for barn og ungdom, slik at foreldrene ikke trenger å kjøre barna til trening og idrettsarrangementer. Det skal lønne seg å gå eller sykle om man har mulighet til det, selv med månedskort. Derfor vil vi innføre digitale klippekort for å gjøre enkeltreiser billigere, premiere de som går og sykler i Ruters reiseplanlegger, og tilby informasjon om reisens totale klimaavtrykk.

Vi vil etablere en forsøksordning med selvkjørende skyttelbusser som går mellom boligområdene og treningsarenaer og kulturelle knutepunkt i kommunen, slik at ungdom kan komme seg til trening hele året uten støtte fra foreldreskyss, og de som er dårlige til beins kan komme seg ut uten bil.

Førerløs transport

Førerløs transport vil kunne gi bedre trafikkflyt og framkommelighet, trafikkikkerhet og tilgang til mobilitet for alle. Men det kreves aktiv politikk for å tilgodese de som trenger et bedre mobilitetstilbud, og unngå at kommunen kveles av ny massiv privatbilisme av selvkjørende biler. Vi vil støtte og satse videre på å integrere førerløse kjøretøy i kommunens kollektivtilbud.

Mobilitet på mobilen

Det skal være enkelt å ha tilgang til og skifte mellom forskjellige transportmidler som sykkel, buss, tog og bil. Derfor vil vi utvikle én felles app hvor man kan bestille, betale, samordne, spore og vurdere alle delene av en reise. Slik reduseres behovet for bileierskap samtidig som mobiliteten økes for alle.

Bildeling – fra eie til leie

Når flere deler på bilene, blir det færre biler i gatene og på veiene, og et redusert behov for parkeringsplasser. Bildeling er i rask vekst fordi det gir folk adgang til å bruke en passende type bil til formålet når de faktisk trenger det, mens de slipper ulempene og kostnadene med privat bileierskap. Derfor vil vi etablere flere dedikerte parkeringsplasser, slik at det blir enklere og mer lønnsomt å benytte seg av bildeling enn å eie egen bil, og integrere dette i kommunes parkeringsreglement.

Framtiden er elektrisk – og mindre privatbilpreget

Lørenskog skal ha en fossilfri kjøretøypark innen 2030. For å få en mer effektiv ressursutnyttelse er vi for å innføre og gradvis øke avgiftene for elbiler, som for parkering, men sikre at de fortsatt er konkurransedyktige mot fossilbiler. Privatbilismen gjør at Lørenskog fremdeles har altfor store utslipp, altfor mange bilkøer, altfor mange trafikkulykker og altfor mange inaktive i befolkningen.

Biltrafikken skal reduseres med en tredel innen 2030. Nå er tiden inne for sterkere satsing på miljø- og kjøprising, slik at man betaler etter hvor mye man forurenses og hvor stor trengselen er. Når teknologien er på plass, vil vi støtte innføringen av veipricing for hele regionen, slik at man betaler etter hvor mye man kjører.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Ha innfartsparkering ved de sentrale kollektivknutepunktene i kommune både for bilister og syklistene.
- ✓ Jobbe sammen med skolenes FAU for å sikre en bilfri sone («hjertesoner») rundt barneskolene i kommunen, slik at barna trygt kan gå til skolen i stedet for å bli kjørt hele fram fordi foreldrene er bekymret for biltrafikken rundt skolen.

FNs bærekraftsmål 11: Bærekraftige kommuner og samfunn

11.2) Innen 2030 sørge for at alle har tilgang til trygge, lett tilgjengelige og bærekraftige transportsystemer til en overkommelig pris (..).

LØRENSKOGMÅL 8: ET BÆREKRAFTIG NÆRINGS- OG ARBEIDSLIV

Næringslivet holder samfunnshjulene i gang. Lørenskog skal ha et næringsliv som er bærekraftig, både økonomisk og økologisk. Det innebærer rettferdige og like vilkår og krav, og kontinuerlig kamp mot useriøse aktører.

En renessanse for håndverkerne

Å reparere og vedlikeholde har blitt byttet ut med å bruke og kaste. Fagarbeidere som har spesialkompetanse innen yrker som smeder, låsesmeder, murere, malere, tømrere, gjørtlere, verktøymakere, salmakere osv. er mangelvare. Vi ønsker en renessanse for håndverkerne. Bare i Lørenskog har man et stort potensial for mange nye arbeidsplasser på disse områdene. For å fremme nyetableringer av bedrifter på gjenbruk og vedlikehold, skal kommunen opprette en egen inkubator for slike bedrifter, og en kraftfull innsats for rekruttering til yrkesfag.

En grønn byggenæring som kan eksportere løsningene sine

Gjennom klare krav til bærekraft kan Lørenskogs byggenæring være et fyrtårn for verden. Etterspørselen etter løsninger som tar hensyn til hele livssyklusen for bygninger og materialer, kommer til å vokse globalt. Ved å stille krav, slik man har gjort med fossilfrie byggeplasser, kan næringen og kommunen skape løsninger som senere vil gi byggenæringen i Lørenskog et internasjonalt konkurransefortrinn. Vi vil derfor sette strenge krav til grønne byggemåter i alle kommunale bygg, med sikte på at alle nye kommunebygg skal ha et netto positivt utslippsregnskap, med minst mulig brutto fotavtrykk. Lørenskog skal i løpet av neste periode få sine første Breaam NOR Outstanding-bygg, og prioritere fyrtårnsprosjekter i byggesaksbehandling.

Velkommen til gjenbruksarbeiderne

Gjenbruk er et glimrende utgangspunkt for mange gründerideer. Vi ser konturer av nye, både store og små bedrifter med vekt på bærekraftige produkter, tjenester, reparasjons-logistikk og bærekraftig avfallshåndtering. MDG vil arbeide for en lokal sertifisering av bedrifter som tilrettelegger for gjenbruk og stimulerer til å tenke resirkulering og redesign framfor kasting.

Vi skal leve av å hjelpe hverandre

Foodora, GoodToGo, WeClean, Kahoot og Kolonial er alle eksempler på tjenester som vokser fram fordi de hjelper oss i hverdagen. Stadig flere arbeidsplasser vokser fram i tjenestesektoren, fordi kreative borgere kommer opp med nye ideer som gjør hverdagen vår enklere og bedre. I dag er kommunen for lukket for denne type innovasjon. Lørenskog skal legge til rette for at nye selskaper lykkes, gjennom møteplasser og mulighet til å prøve ut nye løsninger og forbedringer i kommunens eget tilbud, gjerne i et interkommunalt samarbeid med resten av Nedre Romerike.

Et seriøst arbeidsliv uten løsarbeidere

I deler av næringslivet, og spesielt i Lørenskog, brukes ufaglært arbeidskraft med arbeidsvilkår som er uhørt i arbeidslivet for øvrig. Kompliserte selskapsstrukturer gjør det enkelt å lempe på sosiale krav og ta fra felleskapet gjennom skatteunndragelse. Kommunale krav til et seriøst arbeidsliv må ettergås for alle deler av byggebransjen, bil- og andre reparasjonsverksteder, samt i tjenestenæringene. Målet er at de tusenvis av «miljøsvarte» arbeidsplasser skal bli grønne.

Et næringsliv som samarbeider, ikke bare konkurrerer

På noen områder er samarbeid mellom næringslivsaktørene viktigere enn konkurranse. Eksempler på det er varetransport og avfallslevering. Kommunen må legge til rette for at det er enkelt for næringslivet å finne sammen, gjennom felles møteplasser og aktiv nudging.

Kommunen som foregangsmodell

Vi vil sikre gode og forutsigbare lønns- og pensjonsvilkår for kommunens ansatte, og fjerne ufrivillig deltid i kommunen. Vi skal etablere flere lærlingplasser, trainee-ordninger og etablere flere ordninger der kommunen tilbyr sommerjobber til ungdom. Det er et problem i dag at mange ikke får tilgang til arbeidslivet på grunn av bakgrunn eller funksjonsevne. Derfor vil vi tilrettelegge for at flere med funksjonsnedsettelse kan arbeide i kommunen, og vil sikre en bedre representativitet med tanke på kjønn, funksjonsevne og etnisitet ved rekruttering av kommunens lederstillinger. Vi vil også gjennomføre et forsøksprosjekt med anonyme søknader i offentlige ansettelser.

Høy livskvalitet og en meningsfull arbeidsdag

Det er viktig at kommunen legger til rette for at de ansatte kan ha høy livskvalitet og en meningsfull hverdag. Vi vil derfor gjennomføre et prøveprosjekt med frivillig 6-timers arbeidsdag, og gi ansatte i kommunen tilbud om 2 timer gratis trening i uka. Tillit må ligge til grunn for styringen av kommunen. For oss handler økt tillit til ledere og ansatte om overføring av faglig myndighet og ansvar, samt tilstrekkelig bemanning, åpenhet, dialog, kompetansehevingstiltak og demokratisk forankring.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Jobbe for å oppføre et gründersenter langs Skårersletta, der veien fra idé til popup-konsept er kort, og der ulike kreative initiativer kan bli til.
- ✓ Legge til rette for et godt samarbeid mellom Lørenskog kommune og næringslivet i Lørenskog for å finne gode, grønne, bærekraftige løsninger for salg og produksjon av varer og tjenester.
- ✓ At alle kommunale bygg og anlegg skal vedlikeholdes kontinuerlig for å sikre verdiene best mulig og forebygge opphopning av framtidig gjeld.

FNs bærekraftsmål 8: Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle

Til og med 2030 gradvis å bedre utnyttelsen av globale ressurser innenfor forbruk og produksjon, og arbeide for å oppheve koblingen mellom økonomisk vekst og miljøødeleggelser (..) der de utviklede land går foran.

LØRENSKOGMÅL 9: INFRASTRUKTUR FOR FRAMTIDEN

Investeringer i transport, bygg, energi og informasjonsteknologi er helt avgjørende for å skape en bærekraftig utvikling. Lørenskog skal utvikle pålitelig, bærekraftig og solid infrastruktur av høy kvalitet.

Fra vedlikeholdsetterslep til vedlikeholdsforsprang

De siste tjue årene har nybygg vært øverst på agendaen for kommunens politikere. Vedlikehold av eksisterende bygg har blitt nedprioritert. Det er dårlig for mennesker, miljø og økonomi. Vi vil gå fra å ha vedlikeholdsetterslep til å ha et forsprang, ved å sette alle kommunale bygg i topp stand.

En digital kommune

Den digitale utviklingen går raskere enn noen gang. Det gir uante muligheter. Lørenskog kommunes tjenester kan og skal bli mer brukervennlige og effektive. Den digitale utviklingen må brukes til å styrke tillit og deltakelse. Vi vil sikre at kontakten mellom innbyggere og offentlige tjenesteytere er enkel og effektiv gjennom å tilby ett felles digitalt kontaktpunkt for alle kommunens tjenester.

Personvern og sikkerhet

Lørenskog kommune må gå foran som «personvernfyrtårn» og stille krav til grunnleggende sikkerhet og personvern ved innkjøp av IKT- tjenester. Alle offentlige data skal gjøres fritt tilgjengelig på veldokumenterte og åpne format, så lenge det ikke går utover personvern eller sikkerhet. Lørenskog kommune skal gå foran i bruk av fri programvare, åpne API-er og gjøre programvare utviklet av kommunen åpen under frie lisenser.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ At Lørenskog kommune skal følge den digitale utviklingen på alle områder, men samtidig må man ha løsninger for dem som ikke er komfortable med de digitale løsninger.

FNs bærekraftsmål 9: Innovasjon og infrastruktur

Infrastruktur er den underliggende strukturen som må være på plass for at et samfunn skal fungere. Teknologi og innovasjon kan bidra til å løse miljømessige utfordringer som følger utkommuneggingen av infrastruktur.

LØRENSKOGMÅL 10: LEVENDE NÆRMILJØ OG GODE NABOLAG

MDG vil sikre at alle deler av Lørenskog skal være gode steder å leve. En politikk for nærmiljø og nabolag må tilpasses forskjeller i og utenfor sentrumsområdet.

Nærmiljøpartiet

Nærmiljøet og nabolaget er viktig for det gode livet i kommunen. Lørenskog er, og skal fortsatt være, en kommune med stor variasjon. Vi skal bevare intakt de områdene som har en særmerket karakter, og vi skal bygge videre på lokalmiljøenes særpreg og ta vare på eneboligstrøkene. Det er viktig å tenke bokvalitet når man utformer utbyggingsplaner, og Lørenskog skal ikke bli en høyhusdrabantkommune i utkanten av Oslo.

Inkluderende boligpolitikk

Lørenskog er en kommune i vekst, og dette skaper både muligheter og utfordringer. Det er viktig at boligbehovet dekkes uten at det går på bekostning av eksisterende gode bomiljøer eller grøntområder. MDG vil fortsette å prioritere boliger rundt kollektivknutepunktene, men dette skal ikke gå på bekostning av eksisterende grøntkvaliteter. Ved utvikling av nye områder skal sosial bærekraft være et hovedmål. Gjennom transformasjon av områder som i dag er preget av mye industri gis rom for innovative og alternative løsninger på boligproblematikken.

Større boliger

Mangelen på større boliger bidrar til at mange barnefamilier bor trangt. Dette fører ofte til redusert bokvalitet og bosituasjoner som ikke er på barnas premisser. Vi ønsker varierte nabolag med all slags familier over hele kommunen. Vi vil sette krav om flere større boenheter, både blant kommunale utleieboliger og i private nybygg.

Bærekraftig områdeutvikling

Når vi utvikler nye områder, er det viktig at de har skoler, barnehager og kollektivtilbud fra de første flytter inn, og at det er gode grøntområder og møteplasser i lokalmiljøet. Vi vil sikre at nye boligfelt inneholder nok variasjon i både bygningstype og fargebruk slik at området som helhet blir trivelig, også i sentrumsområdet der førsteetasje brukes til næring.

Utvikling som spiller på lag med innbyggerne

Utbyggingsprosjekter i nærmiljøet påvirker og engasjerer nabolaget. Samtidig er prosessene rundt utbygging vanskelige å sette seg inn i og påvirke. Vi vil sikre at informasjon om planlagte reguleringer og utbygginger når innbyggerne så tidlig som mulig, og samtidig legge til rette for innbyggermedvirkning så tidlig som mulig i disse prosessene.

Kontroll over utbyggingen

I områder hvor kommunen ser for seg større utbygginger, skal det etableres en helhetlig plan som utbyggerne må forholde seg til. Vi vil stramme kraftig inn på dispensasjoner som gir økt lønnsomhet for utbygger, men dårligere bokvaliteter for beboerne. Lørenskog skal i større grad utnytte muligheten til å få bidrag fra utbyggere til å etablere felles infrastruktur, som parker og sykkelveier i utviklingsområder.

Levende nabolag

Boligområdene skal ikke være steder hvor folk kun sover, men steder hvor folk lever livene sine. MDG vil legge til rette for at innbyggerne tar nærområdet sitt i bruk. Vi vil etablere en prøveordning med "levende gater" der nabolag som ønsker det kan få stengt av sin gate i en periode, og der kommunen bistår med møbler og beplantning slik nabolaget selv ønsker det — etter modell fra "Living streets" i Gent. Vi vil også gjøre det enklere å bruke midlertidig tomme bygg til ulike aktiviteter, f.eks. lokale oppstartsbedrifter, lokalt kulturliv eller møteplasser og aktiviteter drevet av frivillige organisasjoner.

Sosiale møteplasser som nøkkel til gode nærmiljø

Lørenskogs frivilligsentral skal i enda større grad bli navet for frivillig sektor og en igangsetter av lokale initiativer og møteplass på tvers av generasjoner. Frivilligsentralen skal disponere lokaler til utlån til bruk for både etablert organisasjonsliv og uorganiserte initiativer, og det skal tilbys en bredde av funksjoner i utlånslokalene.

Trygge nærområder

Det skal være trygt å leve i Lørenskog. Mye av tryggheten skapes gjennom å gjøre Lørenskog til et godt sted å leve for alle, men noen mer akutte og målrettede tiltak kreves også. Derfor vil MDG satse på å legge til rette for Natteravnene og lokalt politiarbeid i nærmiljøene. Man kan føle seg utrygg når man ferdes i mørket på kveldstid, og vi vil derfor sikre bedre belysning i gatene. Vi vil samarbeide med borettslag og sameier om å fremme godt naboskap, eksempelvis gjennom nabolagsambassadører som sørger for å ta godt imot nye innflyttere.

Lek i kommunen

Både barn og voksne trenger lek. Det må etableres flere lekeplasser - også for voksne - i og utenfor parker og legges til rette for fysisk aktivitet og lek i kommunerommet, som utendørs treningsapparater og lekeplasser. Løkker i lokalmiljøene skal ivaretas for frie aktiviteter og ballspill.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Ta vare på eneboligområdene i kommunen, som Kinnskogen, Thurmannskogen og Blåkollen.
- ✓ Verne om skogholtene og hundremeterskogene, og ikke definere grøntarealer som planmessig beplantede og opparbeidede områder.
- ✓ At kommunens boligpolitikk skal være på barnas premisser.

FNs bærekraftsmål 11: Bærekraftige kommuner og samfunn

Urbanisering skaper store muligheter og utfordringer- på sitt beste sørger kommuner for at mennesker kan leve gode liv, og utvikle seg både økonomisk og sosialt, men kommuner skaper også miljøproblemer.

LØRENSKOGMÅL 11: MENNESKER I SENTRUM, IKKE BILER

Vi står midt i en revolusjon i bruken av fellesarealer i kommuner. Offentlige rom, gater og veier er kollektive goder som primært bør tilrettelegges for ferdsel og opphold, ikke oppbevaring. Lørenskog sentrum skal være en attraktiv og trygg del av kommunen – tilgjengelig for alle og hyggelig å være i både for barn og ungdom, voksne og eldre. Vi vil gi gatene tilbake til folk.

Bilfritt sentrumsliv

Vi vil gi gatene tilbake til menneskene; til innbyggerne, til næringslivet og gründerne, til de besøkende – til nærmiljølivet. Fokuset er livskvalitet og opplevelser fremfor stress og kjøpepress. Vi vil gjøre det enklere å klare seg uten å eie egen bil. Med redusert biltrafikk blir det mer plass til gående, syklende og kollektivtrafikk og mer plass til å bruke gatene som de handlingsrommene de er: Møteplasser og rom for aktiviteter. Vi vil etablere flere permanente gågater og fotgjengerprioriterte gater, tilrettelegge for bilfrie søndager og gjøre utvalgte gater bilfrie om sommeren.

Et mangfoldig sentrum

Miljøpartiet De Grønne legger vekt på aktiviteter som ikke bare handler om å kjøpe ting. Vi vil at Lørenskog sentrum skal oppleves trygt og innbydende for både barn, ungdom og eldre. Derfor ønsker vi å etablere lekesoner i sentrum - fra tradisjonelle lekeplasser til mer kreative boltreplasser. Vi vil også etablere aktivitetsområder med permanente installasjoner som sjakk, klatrestativ og liknende apparater. Det skal plasseres ut flere sittemøbler på fortauet tilpasset alle type brukere. MDG vil lage flere fontenebassenger, vannspeil og dyrevennlige småbad, slik at kommunens dyr kan få kjølt seg ned på varme sommerdager.

Innovasjon og kultur

Lørenskog skal være inkluderende, spennende og framtidsrettet. Ved å gi gateareal til andre aktører enn bilen, styrker vi denne visjonen. Vi vil samarbeide med høyskoler og institutter for arkitektur og design, og tilby faste "makerspots" hvor nye ideer kan prøves ut av studentene. For at gatene skal kunne brukes til flere aktiviteter, er det viktig at utforming av møbler og infrastruktur er tilrettelagt dette. Tilkoblingsmuligheter for strøm og VVS vil bidra til at det er enklere å ha arrangementer i gatene.

Lørenskog som kunst- og kulturdestinasjon

Vi er opptatt av å sikre og videreutvikle kommunens kulturinstitusjoner. Lørenskog musikk- og kulturskole skal fremdeles være kommunens viktigste arena for musikkutøvelse. Lørenskog skal samtidig samarbeide godt med regionale og statlige kunst og kulturinstitusjoner. I tillegg vil vi arbeide for å få en plan for hvordan Lørenskog kommune bidra til å styrke kulturutviklingen blant barn og unge.

Grønt kommuneliv

Vi vil jobbe videre med beplantning i sentrum, et tiltak vi ser på som positivt både for nærmiljøet, men også som en gjenspeiling av årstidene. Vi vil legge til rette for mer urbant landbruk, deriblant skolehager og parsellhager, og invitere innbyggerne til å både lære mer om og bruke naturen i nærmiljøet. Vi ønsker å etablere flere grønne uterom, og vi vil åpne opp bekker og elveløp.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ At Lørenskog sentrum skal være et sted fullt av mennesker og liv, og vi ønsker å legge til rette for at det nye sentrumsrommet som bygges rundt Skårersletta, skal defineres som et menneskevennlig område.
- ✓ Ha et permanent hundejorde der firbeinte kan løpe fritt og sosialisere med andre firbeinte.

FNs bærekraftsmål 11: Bærekraftige kommuner og samfunn

Urbanisering skaper store muligheter og utfordringer- på sitt beste sørger kommuner for at mennesker kan leve gode liv, og utvikle seg både økonomisk og sosialt, men kommuner skaper også miljøproblemer.

LØRENSKOGMÅL 12: BÆREKRAFTIG FORBRUK OG EN SIRKULÆR ØKONOMI

Det er langvarige norske tradisjoner for at folk deler og bytter, og eier bolig og ting i fellesskap. Nå er tiden inne for å finne tilbake til samvirke og deling, blant annet gjennom nye digitale løsninger. Da reduseres det materielle forbruket og miljøbelastningen.

Deling for redusert forbruk

Gjenbruk og deling er kloke måte å bruke begrensede ressurser på. Gjennom verktøysbibliotek, utlåsboder og gjenbruk bidrar vi til bedre ressursutnyttelse. Vi vil stimulere til kommunetteringer, redskapsutlån og utstyrssentraler i lokalmiljøene, gjerne i tilknytning til reparasjonsverksteder for sykler, klær og redskaper. Driften av fikse- og byttesentraler og “bruktikker” kan gi grønne jobber og verdifull arbeidstrening for utsatte grupper på arbeidsmarkedet.

Prisen er ikke hele kostnaden

Innkjøpsprisen er ikke den eneste kostnaden ved et innkjøp. Det billigste produktet kan være det som ender opp med å koste mest. Dårlig kvalitet og høyt fotavtrykk må også vurderes i alle kommunale innkjøp. Det inkluderer kostnaden ved transport og ved innkjøp av tjenester. Det skal ikke være mulig å vinne anbud med løsninger som ikke er bærekraftige sosialt eller økologisk.

Delingsøkonomi som er sosialtbærekraftig

Den bokstavelig talt ukontrollerte veksten i delingsøkonomien har også gitt noen svært negative følger. Kommersielle aktører utnytter delingsøkonomiske løsninger til å kjøpe opp leiligheter eller biler til pirathotellvirksomhet eller piratutleie av biler. For å unngå skattesmutthull, sosial dumping og gjennomtrekk i bomiljøer trengs en nye og sterkere regulering. Lørenskog skal vise hvordan man kan utvikle nye løsninger gjennom samarbeid med bransjen, ikke bare gjennom forbud.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Sørg for at ressurser på avveie kommer inn i resirkuleringsprosessen igjen og at gjenbruk blir enkelt.

FNs bærekraftsmål 13: Sikre bærekraftig forbruks- og produksjonsmønstre

Bærekraftig produksjon innebærer å minske ressursbruk, miljødeleggelse og klimagassutslipp når en lager en vare. I dag forbraker vi mer enn hva som er miljømessig bærekraftig. For å sikre gode levekår for nåværende og fremtidige generasjoner må også hver enkelt forbruker endre livsstil.

LØRENSKOGMÅL 13: ET KLIMAREGNSKAP SOM GÅR I PLUSS

Verden står midt oppi en klimakrise. Lørenskogs politikk skal være i tråd med Parisavtalen. Transport, anleggsarbeid, oppvarming og avfallsbehandling skal omstilles slik at vi blir en nullutslippskommune i 2030. Etter det må vi gå i pluss. Avtrykket vårt stopper ikke ved kommunegrensa. Vi mener Lørenskog må bli en kommune der innbyggernes klimaregnskap går i pluss.

En nullutslippskommune i 2030

Lørenskogs klimautslipp har vært høye og økende i flere tiår. Gjennom klimabudsjett og utslippstak i alle sektorer skal klimautslippene fra Lørenskog ned til tilnærmet null i 2030. En nullutslippskommune er en kommune hvor de faktiske utslippene er redusert fra over en million til under 100 000 tonn CO₂-ekvivalenter. Både restriktive tiltak, subsidier, forskning og utvikling må til. Klimatiltak kan ikke vike i prioriteringsdiskusjoner, de skal være øverst på blokka.

En byggenæring uten utslipp

Bygg og anlegg står for en betydelig andel av klimagassutslipp. Lørenskog nabokommune Oslo var først i verden med å prøve ut fossilfri anleggsdrift i kommunal regi. Lørenskog skal følge på. Neste steg er fossilfri transport av anleggsmateriale og gjenbruk av byggematerialer. Nå må staten og private aktører følge etter. Lørenskog skal bli en kommune der bygg og anleggsarbeid gjennomføres uten utslipp i noen ledd. Det får vi til gjennom infrastruktur, støtteordninger, prioritert saksbehandling og regulering.

En kommune som produserer mer energi enn den bruker

Fornybar kraftproduksjon er mulig, også i Lørenskog. Bruk av fossil energi skal fases ut. Ved å redusere energibruken, bygge et smartere energinett og å oppføre plusshus, kan Lørenskog bli en kommune som produserer mer energi enn den bruker. Solenergi bør tas i bruk på alt nybygg. Barrierer for utbygging av sol i eksisterende bygg må fjernes. Når bygninger pusses opp, skal energisparing alltid ligge til grunn.

Transport som brenner fett, ikke olje

Utslippene brukt på transport skal vekk. Teknologiutviklingen i transport er enorm. Framtiden er elektrisk. I Lørenskog skal ingen kjøretøy bruke fossilt drivstoff i 2030. Det får vi til ved å stimulere til både ny og gammel grønn teknologi. Samtidig som Norge skal utrede og teste ny teknologi som Hyperloop og el-lastebiler, skal Lørenskog satse kraftig på grønn teknologi som vi vet fungerer; jernbane og sykkel.

Avfallshåndtering uten utslipp

Avfallet vårt forsvinner ikke av seg selv. Ressursene våre må gå i sirkel på en mest mulig effektiv måte. Før noe kastes skal det helst ha blitt delt, gjenbrukt og reparert mange ganger. Flest mulig av materialer som kastes, skal søkes gjenvunnet uten forbrenning. Avfall som ender opp med å brennes, må forbrennes uten utslipp.

Våre personlige klimaregnskap skal kunne gå i pluss

En gjennomsnittsnordmanns karbonavtrykk er på totalt 16.4 tonn CO₂-ekvivalenter. Av disse er ca 10 tonn i andre land. Lørenskog må gjøre det mulig å leve i balanse med klodens klima. Kommunen skal gi innbyggerne en kraftig innsats på bærekraftig forbruk, og redusere miljøvennlig adferd. MDG ønsker ikke en tredje rullebane på Gardermoen, og flybruken må reduseres. Vi vil legge til rette for gjenbruk, reparasjon og enklere tilgang til bærekraftig plantebasert mat.

Lørenskog skal bli Norges første klimanøytrale kommune

Kommunale flyreiser skal reduseres betydelig, og kommunens bilpark skal gjøres utslippsfri innen 2020, en prosess MDG allerede har dyttet i gang ved å få igjennom en utfasing av den kommunale fossile bilparken fra 2017. Vi vil også miljøsertifisere og innføre klimaregnskap for alle kommunale institusjoner. Det skal være lønnsomt og attraktivt for de ansatte å ta grønne valg. Derfor skal alle kommunale arbeidsplasser være sykkelvennlige, med sykkelparkering, ladeinfrastruktur til elsykler, og garderobe og dusjanlegg av høy kvalitet, og kommunen skal gi kilometergodtgjørelse til ansatte som sykler i jobb. I tillegg skal alle kommunes arbeidsplasser ha elsykler og el-transportsykler til bruk i tjenestereiser.

Konkrete og kjappe kommunale klimakuttforslag fra MDG:

- Opprette en oppsøkende oljefyrpatrolje som varsler og følger opp oljefyrforbud
- Opprette egne parkeringsplasser for næringstransport på strøm
- Halvere kjøttforbruket i kommunale kantiner og institusjoner
- Elektrifisere alle Ruters busser innen 2023
- Gi støtte til kjøp av transportsykel for alle barnefamilier
- Kreve fossilfrie anleggsvirksomhet for alle kommunale anlegg
- Etablere flere samlastesentraler i Lørenskog
- Kreve at alle varer og tjenester leveres utslippsfritt for Lørenskog kommune
- Gi tilskudd til innbyggere som selger fossilt kjøretøy

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Jobbe for et forpliktende klimaregnskap i kommunen.
- ✓ At kommunen skal forplikte seg på å bli nullutslippskommunen innen 2030, slik man har vedtatt etter initiativ fra Miljøpartiet De Grønne.

FNs bærekraftsmål 13: Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem

Forskerne i FNs klimapanel mener at to graders temperaturøkning er grensen for hva naturen kan tåle. Stiger temperaturen mer enn det vil klimaendringene bli ukontrollerbare. I tillegg til å kutte i utslipp og fange og lagre CO₂, må det satses langt mer på fornybar energi og annen ren energi.

LØRENSKOGMÅL 14: RENT VANN OG RENE VASSDRAG

Rent vann er både et privilegium og en ressurs. Vi må tenke nytt om hvordan vi bruker vannressurser, både lokalt og globalt. Klimaendringene gjør dette desto viktigere, og Lørenskog må drive klimatilpasning og sikre god håndtering av styrtregn og økt nedbør som følge av klimaendringer.

Ta vare på vannet

Lørenskog har god tilgang på vann, men når været blir varmere og vannforbruket økende, fører det også hos oss til manko i vannreservene. I kommunen vår brukes drikkevann til å vaske tøy og spyle ned i do, samtidig som både drikkevannet og avløpsvannet lekker fra gamle rør og ut i naturen. Lørenskog skal innføre vanngjenvinning i urbane kretsløp der regnvann og husholdningsvann renses og gjenbrukes til eksempelvis vaskevann og toalett.

Elver opp fra rørene

Mange av Lørenskogs elver og bekkefar ligger gjemt under bakken eller tas for dårlig vare på. Det trengs en ambisiøs helhetlig forvaltningsplan for alle kommunens vassdrag, med mål om en betraktelig økning av vernegrenser, tilrettelegging av økosystemer til ulike organismer og åpning av det som nå ligger i rør under bakken. Kommunen må også samarbeide med nabokommuner om forvaltning og vern av arter, biotoper og naturområder.

En nullvisjon for plastforsøpling i vassdragene

Plastforsøpling er ett av våre største miljøproblemer. Også i Lørenskog ser vi hvordan plasten flyter i Langvannet og andre vassdrag. Lørenskog skal være en internasjonal foregangskommune i kampen mot plastforsøpling. Bildekk og gummigranulater er de to største kildene til plastforsøpling. Derfor vil vi fase ut bruk av gummigranulater på kunstgressbaner i Lørenskog innen 2020, og gjøre Lørenskog til verdens første kommune der alle biler kjører på mikroplastfrie bildekk.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Få på plass en snarlig beredskapsplan for vannressursene i kommunen.

FNs bærekraftsmål 6: Rent vann og gode sanitærforhold

Alle må ha tilgang til rent vann hvis vi skal oppnå bærekraftig utvikling. Det finnes nok ferskvann på planeten, men dårlig økonomi og manglende infrastruktur står ofte i veien.

FNs bærekraftsmål 14: Liv under vann

Det er verdenshavene – deres temperatur, kjemi, strømminger og liv – som driver de globale systemene som gjør det mulig for mennesker å leve på jorda.

LØRENSKOGMÅL 15: NATUREN SOM KILDE TIL LIVSKVALITET

Naturen i kommunen gir fuglesang i parkene våre, summende bier i hagene og mulighet til å plukke blåbær i skogsholtene. Nærhet til naturen i Lørenskog er viktig for innbyggernes trivsel. For mange er det sågar en av hovedgrunnene til at de søkte mot kommunen vår for å etablere familie. Naturen bidrar til et rikt friluftsliv, god folkehelse, barns mulighet til utviklende lek og en attraktiv kommune å bosette seg i, vokse opp i og bli gammel i. Derfor skal alle innbyggere ha god tilgang til grøntområder i sitt nærmiljø.

Større ambisjoner for biomangfold i sentrumsområdene

Biologisk mangfold skal støttes og utvikles i Lørenskogs grøntområder, ikke reduseres til monokultur. Derfor vil vi utvikle mangfoldige beplantningsplaner for kommunens grønne områder med mål om å bevare eksisterende gamle trær og sørge for nye nyttevekster som frukttrær og bærbusker og bie- og humlevennlige planter. Grøfter skal få lov å være tumleplass for humleaktivitet, og viskal utrede hvordan utelys kan utformes for å ivareta hensyn til det biologiske mangfoldet. Vi skal ha en plan for å bevare de rødlistede artene, og vi skal ha en tilsvarende plan for å bekjempe svartelistede arter.

Naturfornyelse i Marka

Markagrensa er under stadig press i en kommune i vekst, og industriell skogdrift truer det økologiske mangfoldet. Vi vil aldri forhandle bort Marka, og vi vil jobbe for å etablere Østmarka som nasjonalpark. Lørenskog skal verne om ynglende ulv i Marka. Det er ikke nok å bare ta vare på naturen vi har. Derfor vil vi gjøre Marka til et pionerområde for fornyelse til villere natur, der industridriften legges om for å få tilbake variert, artsrik og fleraldret skog. Flatehogst av skogsområder som har preg av gammelskog, skal stanses, og klageordninger for hogstmelding styrkes betraktelig. Det skal overhodet ikke hogges i hekketida.

Bort med asfalten

Parkene og grøntområdene er kommunens livgivende lunger som sikrer mulighet for sunne og gode liv i kontakt med naturen. De skal vi selvfølgelig ikke innskrenke ved å helle betong på. Tvert imot vil vi restaurere sammenhengende grøntdrag med rekreasjonsmuligheter og biologisk mangfold. Asfalt skal rives opp for å lage grønne korridorer.

Rom for det uorganiserte friluftslivet

Naturen skal være tilgjengelig for alle, uansett bakgrunn eller inntektsnivå. Deleordninger for idrett- og friluftsutstyr er fantastiske ressurser som må utvides og bekjentgjøres i befolkningen. Det uorganiserte friluftslivet skal ha god plass i Lørenskog. Naturen skal være fysisk tilgjengelig gjennom flere turtraseer og naturstier langs elver og turområder i kommunen, utvidet kollektivdekning til Marka via Losby og god tilgang på badeplasser.

Grønne rom

Mer grønt gir ikke bare bedre luft - det bidrar også til å redusere faren for flom, og til trivsel og biologisk mangfold. Flere fellesarealer på takene i kommunen gir oss nye grøntområder, men også mulighet for flere til å ha egne uteområder selv i tettbygde områder med leiligheter. Vi vil bruke både tak og vegger til beplantning, og gi takene tilbake til folk ved å etablere felleshager for beboere på flere tak. Vi vil gjennomføre pilotprosjekt for åpen overvannshåndtering, med regnbed eller andre fordryningsløsninger i gater og offentlige rom.

Bevar grønne oaser

Kommunens grøntområder er, bit for bit, under press fra utbygging og manglende ivaretagelse over tid. Vi vil sikre kommunens parker og grøntarealer kjærlige og kompetente hender når det trengs, ved å opprette et Parkvesen og gi frivillige verktøy til å være med og vedlikeholde parker. Viktige områder med egen verdi som grøntområde, skal vernes mot all utbygging.

Skogens ro og bølgeskvulp

Stress, psykiske helseplager og inaktivitet plager mange Lørenskogboere, og hverdagens kjas og mas kan være en belastning. Mange oppsøker naturen for å nyte ro og stillhet og være i vakre omgivelser. Vi vil slå ned på støyforurensning for å sikre at man fortsatt skal kunne nyte stille natur.

Svømmende Lørenskog

Lørenskog er en kommune med badevann og badeplasser, og alle Lørenskogs innbyggere skal kunne ferdes ved vannet uten fare for å drukne. Altfor mange innbyggere har i dag for dårlige svømmeferdigheter. MDG vil ha et massivt løft av svømmeundervisningen i barnehagen og skolen, og sikre trygg omgang med badevann, som Langvannet og Mønevann.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Jobbe for at Lørenskogs del av Marka ikke skal asfalteres, for eksempel ved å opprette en rulleskitrasé innenfor markagrensa ved Hanaborgåsen.

FNs bærekraftsmål 15: Liv på land

Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold

LØRENSKOGMÅL 16: EN NY POLITISK KULTUR

Lørenskog skal være en åpen, demokratisk og ubyråkratisk kommune, og være preget av tillit og nærhet mellom innbyggeren og kommunen. Det er for vanskelig å engasjere seg i politiske prosesser, og innbyggerne har for lite innsikt i og innflytelse over politikk som påvirker nærmiljøet. Vi vil styrke lokaldemokratiet, flytte avgjørelser nærmere folk, gjøre det enklere å engasjere seg i politikk.

Lokaldemokratiet skal styrkes

I dag har innbyggerne ofte lite de skulle sagt i avgjørelser av lokale saker som er viktige for nærmiljøet, som etablering av fortau, fartsgrenser, fartshumper, bilfrie soner rundt skolene og sykkelveier. Lokalbeboerne kan sitte på kunnskap som politikerne ikke har. Derfor vil vi at flere saker som gjelder nærmiljøet, skal foranlediges av allmannamøter og rådgivende folkeavstemminger.

Lørenskog skal være en åpen, demokratisk og ubyråkratisk kommune

Det er altfor vanskelig å engasjere seg eller sette seg inn i pågående politiske prosesser i dagens Lørenskog, og det skal være enkelt å komme i kontakt med kommunes administrasjon og lokalpolitikere. Derfor vil vi styrke det deltakende demokratiet ved å opprette en veiledningstjeneste for innbyggerinitiativ og beboeraksjoner. Kommunen og kommunens virksomheter skal praktisere mer åpenhet og raskere innsyn enn det loven krever i dag. Vi vil ha mye lavere terskel for å informere innbyggere om viktige saker som påvirker folks hverdag, for eksempel ved SMS eller e-post.

Vi skal etablere en ny politisk kultur i Lørenskog

Det er viktig at politikere har et forhold til arbeidsoppgavene de ansatte i kommunen har. Derfor vil vi at alle utvalgspolitikere hvert år skal besøke de kommunale institusjonene som er relevant for deres ansvarsområde. Vi skal også gjøre det enklere for innbyggere og media å følge med på politiske prosesser, blant annet ved å innføre lobbyregister for møter med politikerne og videreføre direktesendte politiske kommunestyremøter på web-tv og arkivere dem på kommunens nettsider.

Barn og unge skal få mer innflytelse over politikken i kommunen

Barn og unge påvirkes av politiske beslutninger akkurat som de voksne, og det er et problem at de ikke får delta nok i demokratiske prosesser. Derfor vil vi styrke unges perspektiver i politiske prosesser, innføre stemmerett til 16-åringer i lokalvalg, og i større grad enn i dag involvere Barn og Unges Kommunestyre (BKU) i kommunens beslutningsprosesser.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Gjøre ordningen med innbyggerinitiativet bedre kjent, slik at innbyggernes stemme kan bli hørt i større grad.
- ✓ Løfte fra de unges stemme ved å gjøre Barn- og unges kommunestyre (BUK) mer synlig og mer hørt.

FNs bærekraftsmål 16: Fremme fredelige og inkluderende samfunn med sikte på bærekraftig utvikling, sørge for tilgang til rettsvern for alle og kommunegge velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner på alle nivåer

LØRENSKOGMÅL 17: DEN BESTE KOMMUNEN FOR VERDEN

Lørenskog skal ikke bare være den beste kommunen i verden, men også den beste kommune **for** verden. Lørenskog kan være en rollemodellkommune som går foran med radikal og nytenkende klima- og miljøpolitikk som gjør kommunen bedre å bo og leve i. Lørenskog skal bidra til å løse klima- og miljøproblemer internasjonalt, samtidig som vi løser utfordringer lokalt.

Lørenskog skal være en fredskommune med rom for debatt

Verdenssamfunnet er inne i en urolig tid. Utviklingen av demokratier og fredelig samarbeid er truet av blant annet radikaliserings og nye former for propaganda og krigføring. Behov for dialog og internasjonalt samarbeid er stort. Lørenskog har tradisjoner og muligheter til å være en møteplass for samtale og dialog. Flere viktige fredssamtaler og internasjonale sonderinger mellom viktige aktører har funnet sted i fredelige naturomgivelser på Losby i Lørenskog. Lørenskog skal fortsette å stille opp som godt vertskap for aktører som ønsker å diskutere fredelige løsninger på voldelige konflikter. Åpen debatt og uenighet gjennom dialog er et gode. Arrangementer som bidrar til mer debatt og diskusjon på tvers av historiske, religiøse og ideologiske skillelinjer, skal støttes av kommunen.

Reelt samarbeid med kommuner i hele verden

Verden er mer enn Lørenskog. Vi ser en voldsom utvikling og vilje til innsats for miljøet, og det er ingen grunn til at Lørenskog skal stå alene – eller måtte finne de gode miljøløsningene på egen hånd. Lørenskog skal derfor fortsatt holde på kontakten med sine vennskapskommuner i Norden og Tyskland, og gjerne knytte kontakt med flere kommuner på flere kontinenter for ytterligere inspirasjon og motivasjon for å bli en spydspiss innen miljøarbeid til glede for verden og lokalbefolkningen.

I LØRENSKOG VIL MILJØPARTIET DE GRØNNE:

- ✓ Sikre en fortsatt utveksling av ideer og mennesker gjennom den gjeldende ordningen med vennskapskommuner.

FNs bærekraftsmål 17: Samarbeid for å nå målene

For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Bærekraftsmålene skal fungere som en felles, global retning og prioritert innsats de neste 15 årene. Erfaring fra Tusenårsmålene viser at denne typen målrettet innsats virker.

TAKK FOR AT DULESTE!
NÅ ER DET DIN TUR:

VI TRENGER DIN GRØNNE STEMME
8. OG 9. SEPTEMBER 2019.
GODT VALG!

FOR MENNESKER
OG MILJØ

miljøpartiet
de grønne

